

14 Φεβρουαρίου, 1995

[ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΙΤΗΣΗ ΤΟΥ ΓΡΗΓΟΡΗ ΘΑΛΑΣΣΙ-
ΝΟΥ(ΑΡ. 1) ΓΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΓΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΙΤΗ-
ΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ ΚΑΙ/Η ΕΝΤΑΛ-
ΜΑΤΟΣ CERTIORARI ΚΑΙ PROHIBITION,

ΚΑΙ

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ
ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΟΙΝΙ-
ΚΗ ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 19712/93.

(Αρ. Αίτησης 12/95).

*Δικαιοδοσία ποινικού Δικαστηρίου — Έλεγχος νομιμότητας πράξης
διοικητικού οργάνου από ποινικό Δικαστήριο — Αίτημα αναβολής
της ποινικής δίκης μέχρι να αποφασίσει το διοικητικό Δικαστήριο
επί προσφυγής εναντίον διοικητικής απόφασης.*

5

*Certiorari — Ποινική υπόθεση εναντίον ασφαλισμένου για μη καταβο-
λή εισφορών στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων από αυτοεργο-
δοτούμενο — Εκκρεμότητα προσφυγής του ασφαλισμένου εν-
αντίον απόφασης του Διευθυντή του Τμήματος Κοινωνικών Ασφα-
λίσεων να τον κατατάξει ως αυτοεργοδοτούμενο — Αίτημά του να
ανασταλεί η ποινική διαδικασία μέχρι την έκδοση απόφασης επί
της προσφυγής και όπως το ποινικό Δικαστήριο επιφυλάξει για
γνωμάτευση από το Ανώτατο Δικαστήριο ερωτήματα αναφορικά με
τη δικαιοδοσία του να εκδικάσει την ποινική υπόθεση πριν αποφα-
σιστεί τελεσίδικα η προσφυγή και κατά πόσο μπορούσε να εξετάσει
τη νομιμότητα της απόφασης του Διευθυντή του Τμήματος Κοινο-
νικών Ασφαλίσεων στο πλαίσιο της ποινικής δίκης.*

10

15

Ο αιτητής, που ήταν κατηγορούμενος σε υπόθεση παράλειψης
καταβολής εισφορών στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων σαν
εργοδοτούμενος, ζήτησε κατά τη διάρκεια της εκδίκασης της υπό-
θεσής του, όπως το ποινικό Δικαστήριο επιφυλάξει για γνωμάτευ-
ση από το Ανώτατο Δικαστήριο, με βάση τις διατάξεις του άρθρου
148(1) του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου Κεφ. 155, δύο ερωτή-
ματα. Το πρώτο αφορούσε τη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου να δι-
κάσει την υπόθεση πριν αποφασιστεί τελεσίδικα η εκκρεμούσα

20

25

προσφυγή που καταχώρησε εναντίον του Διευθυντή του Τμήματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων να τον κατατάξει σαν αυτοεργοδοτούμενο και το δεύτερο, κατά πόσο το ποινικό Δικαστήριο μπορούσε να εξετάσει τη νομιμότητα της απόφασης του Διευθυντή στα πλαίσια της ποινικής δίκης.

Το Δικαστήριο αρνήθηκε να παραπέμψει τα ερωτήματα και έκρινε, αφού έλαβε υπόψη τη νομολογία ότι δεν ήταν η κατάλληλη περίπτωση για διακοπή της δίκης, διότι είχε ήδη απαντήσει το πρώτο ερώτημα, ενώ στο δεύτερο παρέθεσε νομολογία ότι αποκλειστική αρμοδιότητα αναθεώρησης διοικητικής απόφασης έχει το Ανώτατο Δικαστήριο κατ' άρθρο 146(1) του Συντάγματος.

Αποφασίστηκε, μετά από αίτηση του αιτητή για έκδοση άδειας καταχώρησης αίτησης έκδοσης εντάλματος *Certiorari* και *Prohibition*, ότι:

(1) Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμος του 1980 (Ν.41/80) δεν καθιστά την έκδοση διοικητικής απόφασης, για την υποχρέωση για ασφάλιση, προϋπόθεση προκειμένου να ασκηθεί ποινική δίωξη· αυτό που συνιστά αδίκημα είναι η παράλειψη καταβολής των νενομισμένων εισφορών.

(2) Οι ενδεχόμενες δυσκολίες απόδειξης των κατηγοριών δεν είναι θέμα αναγόμενο στη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου να εκδικάσει την υπόθεση, αλλά συνιστούν αναπόσπαστο μέρος των πρωτογενών εξουσιών του ποινικού δικαστηρίου.

(3) Η άρνηση του Δικαστηρίου να παραπέμψει τα ερωτήματα, έγινε στα πλαίσια της διακριτικής εξουσίας του κατ' άρθρο 148(1) του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου Κεφ. 155 και αφού υποδείχθηκε ότι τα θέματα έχουν επιλυθεί από τη νομολογία.

Η αίτηση απορρίφθηκε.

35 *Αναφερόμενες υποθέσεις:*

Συνεργατικό Ταμειντήριο Λεμεσού ν. Δήμου Λεμεσού (1994) 2 Α.Α.Δ. 145,

40 *Α.Π. (Μηλιώτης) Ακίνητα Λίμιτεδ και Άλλοι ν. Αστυνομίας (1995) 2 Α.Α.Δ. 12,*

Χαραλάμπους Χαραλάμπος Σ. και Άλλοι (1994) 1 Α.Α.Δ. 828,

Ιωάννου και Άλλοι ν. Δημοκρατίας : αι Άλλου (1991) 3 Α.Α.Δ. 493.

Αίτηση.

Αίτηση με την οποία ο αιτητής ζητά άδεια για υποβολή αίτησης για την έκδοση διατάγματος Certiorari και Prohibition αναφορικά με ενδιάμεση απόφαση του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας στην ποινική υπόθεση 19712/93. 5

A. Ευτυχίου, για τον Αιτητή. 10

ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ.: Ανάγωσε την ακόλουθη απόφαση. Ο αιτητής διώχθηκε ποινικά από το Διευθυντή των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων (στα επόμενα ο Διευθυντής). Το κατηγορητήριο καταχωρήθηκε την 6/8/93. Η υπόθεση του φέρει αρ. 19712/93 και ακόμη εκκρεμεί. Ο αιτητής κατηγορείται ότι ως αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο παρέλειψε να καταβάλει εισφορές στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθώς και άλλες εισφορές για ορισμένη περίοδο. Η παράλειψη ποινικοποιείται από τις σχετικές πρόνοιες του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου αρ. 41/80 (όπως τροποποιήθηκε) σε συνδυασμό με τους σχετικούς Κανονισμούς. 20

Προηγήθηκε απόφαση του Διευθυντή που κατέταξε τον αιτητή στην κατηγορία των αυτοτελώς εργαζομένων. Το γεγονός είναι αμοιβαία αποδεκτό. Για το σκοπό αυτό έγινε κοινή δήλωση ενώπιον του πρωτόδικου δικαστή σύμφωνα με όσα επιτρέπουν οι διατάξεις του τροποποιητικού νόμου περί Ποινικής Δικονομίας αρ. 86/86. Διευκρινίζεται ότι κατά το άρθρο 76 ο Διευθυντής αποφασίζει για την υπαγωγή προσώπων στην ασφάλιση, για την κατάταξη τους είτε ως μισθωτών είτε ως αυτοτελώς εργαζομένων, όπως και για άλλα θέματα αναγόμενα στην ασφαλιστική σχέση. Προσθέτω ότι το άρθρο 77 προβλέπει πως σε κάθε δικαστική διαδικασία η απόφαση του Διευθυντή στο προκείμενο είναι τελεσίδικη, εκτός αν εκκρεμεί κατά της απόφασης ιεραρχική προσφυγή ή προσφυγή στο διοικητικό δικαστήριο. 25 30 35

Ο αιτητής αμφισβήτησε την ορθότητα της παραπάνω απόφασης του Διευθυντή την οποία και προσέβαλε στο Ανώτατο Δικαστήριο με την προσφυγή αρ. 726/93. Παρενθετικά, ο αιτητής κατά τον κρίσιμο χρόνο που καλύπτουν οι κατηγορίες ήταν, όπως αναφέρει στην ένορκη δήλωση του που συνοδεύει την κρινόμενη αίτηση, μισθωτό πρόσωπο εργοδοτούμενο από δικηγορικό γρα- 40

φείο της Λευκωσίας. Η απόφαση του διοικητικού δικαστηρίου επιφυλάχθηκε στις 20/1/95, αλλά δεν έχει ακόμη εκδοθεί.

5 Παράλληλα, ο αιτητής ήγειρε στο πρωτόδικο δικαστήριο θέμα αρμοδιότητας. Υπέβαλε ότι ενόψει της εκκρεμοδικίας που αφορά στη διοικητική δίκη δεν υπάρχει ακόμη οριστική απόφαση του Διευθυντή για την ένταξη του αιτητή στην κατηγορία εργαζομένων, που αποτελεί το υπόβαθρο του κατηγορητηρίου. Συνεπώς το ποινικό δικαστήριο κωλύεται να αναλάβει δικαιοδοσία. Υποστηρίχθηκε περαιτέρω ότι δεν έπρεπε να κινηθεί η ποινική δίωξη προτού το θέμα ταξινόμησης του αιτητή από το Διευθυντή ως αυτοτελώς εργαζόμενου κριθεί από το διοικητικό δικαστήριο. Παρεμπιπτόντως, όπως μου διευκρίνισε ο κ. Ευτυχίου κατά τη συζήτηση, η ποινική δίωξη πρέπει να αναβάλλεται ή αν άρχισε ουσιαστικά να αναστέλλεται και στην περίπτωση που η πρωτόδικη διοικητική απόφαση είναι απορριπτική και εφεσιβάλλεται στην Ολομέλεια. Γι' αυτό και ο αιτητής είχε ζητήσει από τον πρωτόδικο δικαστή αναβολή μέχρις ότου εκδοθεί η απόφαση στην προσφυγή του ή διαζευκτικά την απόρριψη της 20 ποινικής υπόθεσης εναντίον του ως πρόωρης. Ο αιτητής επέμεινε τέλος ότι η έναρξη της ποινικής δίωξης εναντίον του και η συνέχιση της "έγινε καθ' υπέρβαση και κατάχρηση εξουσίας και είναι προδήλως παράνομη."

25 Μπορεί να σημειωθεί εδώ ότι η επιχειρηματολογία που άκουσα είναι η ίδια. Πρόσθετα έγινε αναφορά στην απόφαση **Ηλία Ηλίας** (Αρ. 1) (1995) 1 Α.Α.Δ. 1 για την έκδοση προνομικών διαταγμάτων και σε διάφορα αποσπάσματα από τον Basu "Commentary on the Constitution of India", 6η έκδοση, τόμος Ι. Ειδικότερα χρησιμοποιήθηκε η ακόλουθη περικοπή από 30 τη σελ. 315 για να γίνει κάποιος παραλληλισμός με την κρινόμενη περίπτωση:

35 "If, however, the fact is collateral, or a condition precedent to the exercise of jurisdiction by the tribunal, an error committed by the tribunal on the determination of this question ousts the jurisdiction of the tribunal altogether and certiorari will lie to quash the decision of the tribunal in such a case, unless the relevant statute empowers the tribunal to finally decide such 40 "collateral" question as well, and the Legislature sometimes confers such power upon a tribunal."

Το πρωτόδικο δικαστήριο, αντλώντας καθοδήγηση από την απόφαση στην **Γιαννάκης Ιωάννου και Άλλοι ν. Δημοκρατίας και**

Άλλου (1991) 3 Α.Α.Δ. 493, απέρριψε τις αιτιάσεις του αιτητή για έλλειψη δικαιοδοσίας. Όπως και το αίτημα για αναβολή ή απόρριψη της υπόθεσης. Και την όρισε για ακρόαση στις 17 τρέχοντος μήνα. Επίσης αρνήθηκε να επιφυλάξει δύο νομικά ερωτήματα για γνωμάτευση από το Ανώτατο Δικαστήριο με βάση τις διατάξεις του άρθρου 148(1) του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου, Κεφ. 155. Το πρώτο ερώτημα αφορούσε τη δικαιοδοσία του δικαστηρίου να δικάσει την υπόθεση πριν αποφασιστεί τελεσίδικα η προσφυγή 726/93. Και το δεύτερον κατά πόσον το ποινικό δικαστήριο μπορούσε να εξετάσει τη νομιμότητα της απόφασης του Διευθυντή στα πλαίσια της ποινικής δίκης. 5 10

Το δικαστήριο έκρινε, μέσα και από το φάσμα της νομολογίας στην οποία παρέπεμψε, ότι δεν ήταν η κατάλληλη περίπτωση για διακοπή της δίκης και τη λήψη γνωμάτευσης. Κι αυτό διότι το μεν πρώτο ερώτημα το απάντησε ήδη αρνητικά και για το δεύτερο υπάρχει η απόφαση **Ιωάννου**, ανωτέρω, ότι για την αναθεώρηση εκτελεστής διοικητικής πράξης, όπως η απόφαση του Διευθυντή, αποκλειστική αρμοδιότητα έχει το Ανώτατο Δικαστήριο δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 146(1) του Συντάγματος. Η ίδια αρχή συνάγεται και από άλλες αποφάσεις όπως **Συνεργατικό Ταμειτήριο Λεμεσού ν. Δήμου Λεμεσού** (1994) 2 Α.Α.Δ. 145 και **Α. Π. (Μηλιώτης) Ακίνητα Λίμιτεδ και Άλλοι ν. Αστυνομίας** (1995) 2 Α.Α.Δ. 12. Η υπό κρίση ενδιάμεση απόφαση δόθηκε στις 3/1/95. 15 20 25

Τώρα ο αιτητής ζητά άδεια καταχώρησης αίτησης για έκδοση certiogari που θα ακυρώνει την εν λόγω ενδιάμεση απόφαση και/ή “την καταχώρηση της πιο πάνω ποινικής υπόθεσης που έγινε στις 6/8/93”. Η άδεια αφορά επίσης και ένταλμα prohibition για να εμποδιστεί το Επαρχιακό Δικαστήριο Λεμεσού, ενώπιον του οποίου εκκρεμεί η υπόθεση, να προχωρήσει με την εκδίκαση στις 17 τρέχοντος μήνα. 30

Η απόφαση της Ολομέλειας στην **Ιωάννου**, ανωτέρω, που είναι δεσμευτική και για το δικαστήριο αυτό, συνδέεται άμεσα με το υπό συζήτηση θέμα. Η έκθεση των βασικών γεγονότων θα αποκαλύψει τις ομοιότητες με την κρινόμενη υπόθεση. Οι εφεσείοντες ήταν ιδιοκτήτες νυκτερινών κέντρων που εργοδοτούσαν αλλοδαπές καλλιτέχνιδες. Ο Διευθυντής απεφάσισε, στην περίπτωση άλλων συναδέλφων τους, ότι οι καλλιτέχνιδες υπάγονταν σε ασφάλιση υπό την ιδιότητα των “μισθωτών”. Με αφορμή την παραπάνω απόφαση η επαγγελματική οργάνωση στην οποία ανήκαν οι εφεσείοντες άρχισε διαβουλεύσεις με τους αρ- 35 40

5 μοδίους για να επιτύχει μεταρρύθμιση της απόφασης. Ενόσω το θέμα κατάταξης των καλλιτέχνιδων βρισκόταν σε εκκρεμότητα κινήθηκε ποινική δίωξη εναντίον των ιδιοκτητών για παράλειψη καταβολής των εισφορών τους κατά παράβαση των σχετικών διατάξεων του Ν.41/80.

10 Υποθέτοντας, από την ενέργεια αυτή, ότι υπήρχε σχετική διοικητική απόφαση, οι εφεσείοντες καταχώρησαν προσφυγή εναντίον του Διευθυντή και του αρμόδιου Υπουργού με την οποίαν
15 αμφισβήτησαν τη νομιμότητα της ένταξης των καλλιτέχνιδων που εργοδοτούσαν στην κατηγορία των μισθωτών. Η Ολομέλεια έκρινε ότι, εφόσον διαπιστώθηκε πρωτόδικα ότι δε λήφθηκε στην πραγματικότητα διοικητική απόφαση κάτω από το άρθρ. 76(1) του νόμου, η υπόθεση έχασε το αντικείμενο της. Γι' αυτό και την απέρριψε και όχι για τους λόγους που διέγνωσε ο πρωτόδικος δικαστής. Με άλλα λόγια δεν υπήρχε προσβαλλόμενη πράξη. Ήταν ανυπόστατη.

20 Η Ολομέλεια όμως δέχθηκε ότι

25 “Ο Νόμος (Ν. 41/80) δεν καθιστά την έκδοση διοικητικής απόφασης, για την υποχρέωση για ασφάλιση, προϋπόθεση για την άσκηση ποινικής δίωξης. Ότι συνιστά αδίκημα είναι η παράλειψη καταβολής των νενομισμένων εισφορών.”

Η σκέψη αυτή της Ολομέλειας εφαρμόζεται και στην παρούσα περίπτωση. Έπεται ότι η ποινική δίωξη είναι δυνατή και κινείται είτε υπάρχει είτε δεν υπάρχει διοικητική απόφαση.

30 Η παρατήρηση της Ολομέλειας στο τέλος της απόφασης, την οποία παραθέτω αμέσως μετά, και την οποία επικαλέστηκε ο κ. Ευτυχίου για υποστήριξη των απόψεών του, δεν υπαινίσσεται έλλειψη δικαιοδοσίας ή οποιοδήποτε άλλο κείμενο ελάττωμα. Αντίθετα βεβαιώνει την ύπαρξη δικαιοδοσίας.

35 “Δε θα ασχοληθούμε με τις προεκτάσεις αυτής της απόφασης ούτε με τα κωλύματα τα οποία ενδεχομένως παρεμβάλλονται στην απόδειξη των κατηγοριών στις ποινικές υποθέσεις, ενώψει της απουσίας απόφασης του αρμόδιου οργάνου σε σχέση με την υποχρέωση των εφεσείοντων για την καταβολή εισφορών. Το θέμα αυτό δεν αποτελεί αντικείμενο της παρούσας διαδικασίας.”

40

Οι ενδεχόμενες δυσκολίες απόδειξης των κατηγοριών δεν είναι ασφαλώς θέμα αναγόμενο στη δικαιοδοσία του δικαστηρίου να εκδικάσει την υπόθεση, αλλά συνιστούν αναπόσπαστο μέρος των πρωτογενών εξουσιών του ποινικού δικαστηρίου.

5

Η άρνηση του δικαστηρίου να παραπέμψει τα ερωτήματα έγινε στα πλαίσια της διακριτικής εξουσίας που έχει (άρθρο 148(1) του Κεφ. 155) και αφού υποδείχθηκε ότι επρόκειτο για θέματα που είχε επιλύσει η νομολογία. Όπως ακριβώς συνέβη σε μία τελευταία περίπτωση άρνησης παραπομπής ερωτημάτων στην **Χαρολάμπος Σ. Χαρολάμπος και Άλλοι** (1994) 1 Α.Α.Δ. 828. Η κρινόμενη αίτηση στο σημείο αυτό δεν έχει άλλο σκοπό παρά την αναθεώρηση της απόφασης του πρωτόδικου δικαστηρίου και σαν τέτοια είναι, όπως κρίθηκε και στη **Χαρολάμπος**, απαράδεκτη. Ο δικαστής Πικής στην εν λόγω απόφαση αναφέρει το βασικό κανόνα που ενεργοποιεί τη δικαιοδοσία του Ανωτάτου Δικαστηρίου που του ανέθεσε το άρθρο 155.4 του Συντάγματος.

10

15

“Τα προνομιακά εντάλματα certiorari και prohibition έχουν ως λόγο, όπως είναι θεμελιωμένο, τον έλεγχο της νομιμότητας δικαστικής απόφασης προς το σκοπό εξασφάλισης της λειτουργίας των πρωτόδικων δικαστηρίων μέσα στα όρια της δικαιοδοσίας τους και σύμφωνα με τους θεμελιώδεις κανόνες απονομής της δικαιοσύνης.”

20

25

Για τους παραπάνω λόγους η αίτηση για άδεια απορρίπτεται. Δεν αποδείχθηκε εκ πρώτης όψεως υπόθεση.

Η αίτηση απορρίπτεται.